

Itä-Suomen hallinto-oikeudelle

Vastine opetus- ja kulttuuriministeriön antamaan lausuntoon 9.7.2020, 01589/20/1206 koskien Mikkelin kaupungin tekemää valitusta, joka koskee opetus- ja kulttuuriministeriön tekemää päätöstä Mikkelin kaupungin oikaisuvaatimukseen VN/5826/2020.

Valituksen tekijä

Mikkelin kaupunki
PL 33
50101 MIKKELI

Yhteyshenkilö

Ari Liikanen, hallintojohtaja
ari.liikanen@mikkeli.fi
Puh. 044 794 2031

Asia

Vastine opetus- ja kulttuuriministeriön antamaan lausuntoon koskien Mikkelin kaupungin tekemää valitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksestä VN/5826/2020 Mikkelin kaupungin tekemään oikaisuvaatimukseen.

Vastine

Mikkelin kaupunki uudistaa asiassa aiemmin lausumansa ja pyydettyinä vastineena lausuu kunnioittavasti seuraavaa.

Oikeuskirjallisuudessa (Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä, Lahtinen ja Lankinen 2018) kuvataan vuoden 1999 alussa tulleen koulutuslainsäädännön uudistusta seuraavasti:

”Luvan lukiokoulutuksen järjestämiseen antaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Aiemmasta lainsäädännöstä poiketen tämä **ei tarkoita lupaa ylläpitää nimettyjä lukioita, vaan kunta tai muu koulutuksen järjestäjä päättää, missä oppilaitoksissa lukiokoulutusta järjestetään. Lukion tutkintoon ja ammatillisen koulutuksen tutkintoihin johtavaa koulutusta, perusopetusta sekä vapaan sivistystyön koulutusta voidaan erilaisten paikallisesti päätettävien vaihtoehtojen mukaisesti antaa myös samassa oppilaitoksessa.**

Tämä lainsäädännön näkökulman muutos lisäsi merkittävästi paikallista päätösvaltaa koulutuksessa”.

Mikkelin kaupungilla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Vuoteen 1.10.2018 voimassa olleen lukiokoulutuksen järjestämisluvan mukaan (2.10.2008, dnro 145/530/2008)

- koulutuksen järjestämismuoto: Otavan Opistossa annettava lukiokoulutus järjestetään sisäoppilaitosmuotoisesti
- Muut ehdot: Otavan Opistossa annettavan lukiokoulutuksen osalta noudatetaan aikuisille tarkoitettua opetussuunnitelmaa. Opiskelijamäärä voi olla **sisäoppilaitosmuotoisena järjestetyn koulutuksen osalta** enintään 50.

Kunnallisille koulutuksen järjestäjille myönnettävissä koulutuksen järjestämisluvissa ei pääsääntöisesti aseteta rajoituksia opiskelijamäärien osalta. Opiskelijamäärän rajoittaminen on poikkeus tästä pääsäännöstä ja on perusteltua, että järjestämisluvasta on tulkittu sen sanamuodon mukaisesti, eikä sen ole katsottu rajoittavan verkossa tapahtuvaan opetukseen otettavien opiskelijoiden määrää. Etäopetuksena järjestettävä lukiokoulutus ei ole sisäoppilaitosmuotoisena järjestettyä koulutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön tekemä järjestämisluvasta laajentaa perusteettomasti opiskelijamäärää koskevan rajoituslausekkeen tulkintaa sen sanamuodon ulkopuolelle. Tulkinnallisessa tilanteessa OKM:n antaman järjestämisluvasta ei tulisi tulkita Mikkelin kaupungin vahingoksi.

Lukiolaki ei rajaa sitä, missä kunta voi lukiokoulutusta kunnassa järjestää. Mikkelin kaupunki on voinut perustellusti tehdä lukiokoulutuksen järjestämisluvasta tulkinnan, että luvassa oleva opiskelijamäärän rajausta koskee vain sisäoppilaitosmuotoisessa toiminnassa annettava opetusta. **Jos Mikkelin kaupungilla koulutuksen järjestäjänä olisi ollut epäily, että järjestämisluvasta rajaus koskee myös muuta liikelaitoksen lukiokoulutusta (Nettilukio), olisi tämä muu lukiokoulutus järjestetty hallinnollisesti kaupungin etä- ja aikuislukiossa.**

Mikkelin kaupungilla on ollut vahvat perusteet lukiokoulutuksen järjestämisluvasta tekemälleen tulkinnalle sen osalta, ettei järjestämisluvassa oleva opiskelijamäärän rajoitus koske nettimuotoisen lukiokoulutuksen opiskelijamääriä.

Opetus- ja Kulttuuriministeriö on muuttanut järjestämisluvasta 2.10.2018 alkaen seuraavasti:

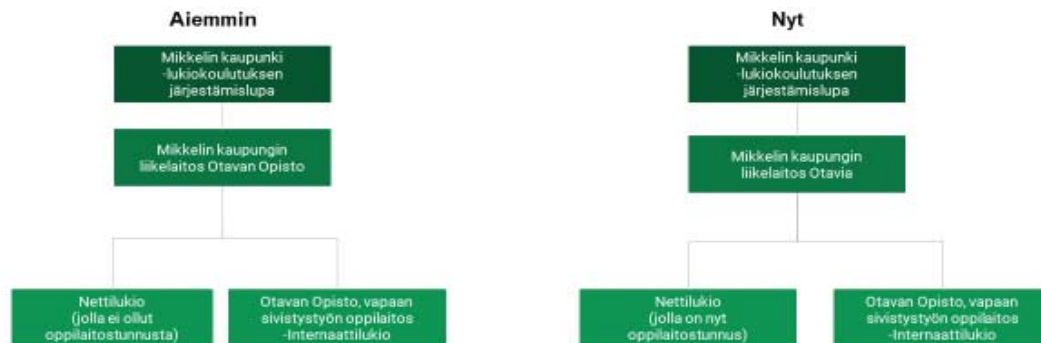
Uuden Mikkelin kaupungin lukiokoulutuksen järjestämisluvasta mukaan (2.10.2018, dnro OKM/9/530/2018)

- koulutuksen järjestämisluvan muoto: Otavan Opistossa annettava lukiokoulutus voidaan järjestää **ainoastaan** sisäoppilaitosmuotoisesti.
- Muut ehdot: Otavan Opistossa annettavan lukiokoulutuksen osalta noudatetaan aikuisille tarkoitettua opetussuunnitelmaa. Opiskelijamäärä on Otavan opistossa enintään 50 opiskelijaa.

Luvan tulkinnallisuus poistui uuden järjestämisluvasta myötä ja Nettilukion toiminta järjestettiin uudella tavalla. Luvan muuttamiselle Otavan Opistoa koskevan muotoilun osalta ei olisi ollut tarvetta, jos edellinen lupa ei olisi ollut tulkinnanvarainen.

Kyse on vain teknisestä virheestä ja takaisinperintä aiheuttaisi Mikkelin kaupungille kohtuuttoman taloudellisen rasitteen.

Alla olevassa kuvassa todetaan, miten nettilukiokoulutus on järjestetty aiemmin (lupa voimassa 1.10.2018) ja miten se on järjestetty nyt (uusi lupa 2.10.2018 alkaen).

Mikkelin kaupungin lukiokoulutuksen järjestämisaluetta vuoteen 1.10.2018

Mikkelin kaupungin lukiokoulutuksen järjestämisaluetta 2.10.2018 alkaen

Mikkelin kaupunki tulkitsee lukiolakia siten, että lukiokoulutuksen järjestämisluvalla kaupungilla on ollut oikeus järjestää aikuisten nettilukiokoulutusta omistamassaan Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavan Opistossa (nyk. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia). Järjestämisluvalla rajoitusta maksimissaan sisäoppilaitosmuotoisessa lukiokoulutuksessa 50 opiskelijaa ei ole koskaan ylitetty ja muiden, mukaan lukien nettilukiolaisten, lukiolaisten määrää ei järjestämisluvassa ole rajoitettu.

Lukiolain mukaan Mikkelin kaupunki on voinut paikallisesti päättää järjestää myös muuta aikuisten lukiokoulutusta kuin sisäoppilaitosmuotoista lukiokoulutusta omistamassaan liikelaitos Otavan Opistossa.

Näin ollen opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksien takaisinperinnän tulee kohdistua vain vuosina 2013, 2014 ja 2015 kaupungille maksettuihin sisäoppilaitosopiskelijoiden ja aikuisten lukiokoulutuksen valtionosuuksien erotukseen.

Mikkelin kaupunki pyytää kunnioittavasti, että hallinto-oikeus joko

1. Kumoaa edellä yksilöidyn opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen tai
2. Muuttaa päätöstä siten, että palautusvelvoite kohdistuu ainoastaan sisäoppilaitosopiskelijoista ja aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoista maksettavaan valtionosuuksien erotukseen (vuodet 2013-2015) tai vähintään siten, että takaisin perittävää määrää kohtuullistetaan merkittävästi.

Mikkelissä 2. marraskuuta 2020

MIKKELIN KAUPUNKI

Timo Halonen,
kaupunginjohtaja

Ari Liikanen
hallintojohtaja